

UCHWAŁA NR
RADY GMINY DĘBNICA KASZUBSKA

z dnia 28 września 2023 r.

w sprawie określenia rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli szkół, dla których organem prowadzącym jest Gmina Dębica Kaszubska oraz warunków i sposobu ich przyznawania

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z. 2023 r. poz. 40, poz. 572, poz. 1463 i poz. 1688) oraz art. 72 ust. 1 i 4 w związku z art. 91d ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984, z 2022 r. poz. 1730) uchwała się, co następuje:

§ 1. Określa się rodzaje świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli szkół, dla których organem prowadzącym jest Gmina Dębica Kaszubska oraz warunki i sposób ich przyznawania, w formie regulaminu, stanowiącego załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Fundusz zdrowotny nauczycieli tworzą środki finansowe wyodrębnione w uchwale budżetowej Rady Gminy Dębica Kaszubska podjętej na dany rok budżetowy.

§ 3.1. Do wniosków o pomoc zdrowotną złożonych przez nauczycieli do dyrektora szkoły w terminie do dnia wejścia w życie niniejszej uchwały, znajduje zastosowanie regulamin w brzmieniu nadanym niniejszą uchwałą.

2. Dyrektorzy szkół zobowiązani są do przekazania wniosków, o których mowa w ust. 1, wraz z pełną dokumentacją do Wójta Gminy Dębica Kaszubska w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej uchwały.

§ 4. Traci moc uchwała nr V/25/07 Rady Gminy Dębica Kaszubska z dnia 13 marca 2007 roku w sprawie określenia rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli szkół, dla których Gmina Dębica Kaszubska jest organem prowadzącym oraz warunków i sposobu ich przyznawania.

§ 5. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dębica Kaszubska.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Załącznik

do uchwały nr

Rady Gminy Dębica Kaszubska

z dnia 28 września 2023 r.

REGULAMIN

PRZYNAWANIA POMOCY ZDROWOTNEJ DLA NAUCZYCIELI ZATRUDNIONYCH W SZKOŁACH DLA KTÓRYCH ORGANEM PROWADZĄCYM JEST GMINA DĘBNICA KASZUBSKA

Rozdział 1

Postanowienia wstępne

§ 1. Niniejszy regulamin określa:

- 1) rodzaje świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej;
- 2) warunki przyznawania świadczeń w ramach pomocy zdrowotnej;
- 3) sposób przyznawania świadczeń w ramach pomocy zdrowotnej, w tym zadania Komisji Zdrowotnej.

§ 2. Ilekroć w regulaminie jest mowa bez bliższego określenia o:

- 1) KN – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984, z 2022 r. poz. 1730);
- 2) szkole - należy przez to rozumieć przedszkole, szkołę dla których organem prowadzącym jest Gmina Dębica Kaszubska;
- 3) nauczycielu - należy przez to rozumieć również wychowawców oraz innych pracowników pedagogicznych obecnie zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych, o których mowa w pkt 2 oraz nauczycieli, o których mowa w art. 72 ust. 4 KN;
- 4) dyrektorze - należy przez to rozumieć dyrektora jednostki, o której mowa w pkt 2;
- 5) organie prowadzącym - należy przez to rozumieć Gminę Dębica Kaszubska;
- 6) Wójcie - należy przez to rozumieć Wójta Gminy Dębica Kaszubska;
- 7) komisji - należy przez to rozumieć Komisję Zdrowotną;
- 8) wniosek - należy przez to rozumieć wniosek o przyznanie pomocy zdrowotnej;
- 9) funduszu zdrowotnym - należy przez to rozumieć środki finansowe przeznaczone w budżecie gminy na pomoc zdrowotną dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej;
- 10) wnioskodawcy - należy przez to rozumieć nauczyciela lub inną uprawnioną osobę występującą z wnioskiem o przyznanie pomocy zdrowotnej.

§ 3. Środki finansowe wyodrębnia się w uchwale budżetowej Gminy Dębica Kaszubska na dany rok budżetowy.

Rozdział 2

Rodzaje świadczeń w ramach pomocy zdrowotnej

§ 4. Przeznacza się środki finansowe funduszu zdrowotnego na pokrycie kosztów następujących rodzajów świadczeń:

- 1) zakup leków;

- 2) zakup wyrobów medycznych, środków pomocniczych, sprzętu i urządzeń rehabilitacyjnych umożliwiających lub ułatwiających proces rehabilitacji leczniczej przysługujących na podstawie zlecenia wystawionego przez lekarza;
- 3) odpłatnych badań medycznych lub zabiegów;
- 4) odpłatnych usług rehabilitacyjnych;
- 5) korzystania z usług pielęgnacyjno – opiekuńczych;
- 6) odpłatnych zabiegów plastycznych związanych z przebytym leczeniem (za wyjątkiem chirurgii estetycznej).

Rozdział 3

Warunki i sposób przyznawania świadczeń w ramach pomocy zdrowotnej

§ 5.1. Nauczyciel, aby otrzymać świadczenie w ramach pomocy zdrowotnej musi długotrwale leczyć się specjalistycznie, tj. alergologicznie, chirurgicznie, dermatologicznie, diabetologicznie, endokrynologicznie, gastrologiczne, ginekologicznie, kardiologicznie, laryngologicznie, neurologicznie, onkologicznie, ortopedycznie.

2. Wysokość przyznanego świadczenia uzależniona jest od:

- 1) przebiegu choroby oraz okoliczności z tym związanych, mających wpływ na sytuację materialną nauczyciela (przewlekły charakter choroby, zapewnienie dodatkowej opieki choremu, konieczność stosowania specjalnej diety itp.);
- 2) wysokości udokumentowanych poniesionych przez nauczyciela kosztów leczenia;
- 3) sytuacji materialnej rodziny nauczyciela, po odliczeniu udokumentowanych poniesionych kosztów;
- 4) możliwości finansowych funduszu zdrowotnego, uzależnionych od liczby pozytywnie rozpatrzonych wniosków i wysokości kosztów poniesionych na leczenie przez nauczycieli oraz od środków w budżecie.

§ 6.1. Warunkiem przyznania świadczenia jest złożenie kompletnego pisemnego wniosku, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do niniejszego Regulaminu, w terminie:

- 1) do dnia 15 czerwca każdego roku uwzględniając koszty poniesione przez wnioskodawcę od 16 listopada poprzedniego roku do 15 czerwca danego roku;
- 2) do dnia 15 listopada każdego roku uwzględniając koszty poniesione przez wnioskodawcę od 1 stycznia danego roku do 15 listopada danego roku.

2. Do wniosku należy dołączyć:

- 1) zaświadczenie potwierdzające fakt istnienia choroby i okres jej trwania, wystawione nie wcześniej niż 2 miesiące przed dniem złożenia wniosku lub inny dokument od lekarza specjalisty, potwierdzający leczenie związane z chorobą, leczenie specjalistyczne, konieczność stosowania sprzętu rehabilitacyjnego lub ortopedycznego, koniecznością zapewnienia choremu opieki;
- 2) imienne faktury lub rachunki potwierdzające poniesienie wydatków w okresie objętym wnioskiem, o którym mowa w §6 ust. 1 pkt 1 lub pkt 2;
- 3) oświadczenie o przeciętnych miesięcznych dochodach brutto przypadających na jednego członka rodziny ze wszystkich źródeł przychodu osiągniętych w okresie ostatnich trzech miesięcy poprzedzających złożenie wniosku stanowiącym załącznik nr 2 do niniejszego Regulaminu;
- 4) inne dokumenty uzasadniające przyznanie pomocy zdrowotnej.

3. Wnioski dotyczące nauczycieli, wraz z załącznikami o których mowa w ust. 2 należy składać w punkcie obsługi klienta Urzędu Gminy Dębica Kaszubska, ul. ks. Antoniego Kani 16a, 76-248 Dębica Kaszubska, osobiście lub drogą pocztową na ww. adres w kopercie z dopiskiem "Wniosek o przyznanie świadczenia z funduszu zdrowotnego nauczycieli".

4. Złożone wnioski w terminie do:

- 1) 15 czerwca danego roku będą rozpatrywane w terminie do dnia 31 sierpnia danego roku;
- 2) 15 listopada danego roku będą rozpatrywane w terminie do dnia 31 grudnia danego roku.

5. Wnioski ewidencjonowane są w rejestrze stanowiącym załącznik nr 3 do niniejszego Regulaminu.

6. Wniosek który dotyczy nauczycieli emerytów, rencistów oraz nauczycieli otrzymujących nauczycielskie świadczenia kompensacyjne potwierdza Dyrektor Szkoły, w której byli zatrudnieni przed przejściem na emeryturę, rentę lub świadczenie kompensacyjne.

7. W przypadku likwidacji szkoły będącej ostatnim miejscem zatrudnienia nauczyciela, wniosek potwierdza Dyrektor Szkoły, w której jest naliczany odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla tego nauczyciela (emeryta, rencisty, bądź pobierającego nauczycielskie świadczenie kompensacyjne).

§ 7.1. Nauczyciel może ubiegać się o pomoc zdrowotną ze środków funduszu zdrowotnego jeden raz w roku budżetowym. W szczególnie uzasadnionych przypadkach można przyznać pomoc zdrowotną dodatkowo w danym roku budżetowym, w ramach posiadanych na ten cel środków finansowych.

2. Finansowa pomoc na cele zdrowotne udzielana jest w formie jednorazowego bezzwrotnego świadczenia pieniężnego, bez możliwości złożenia odwołania przez nauczyciela.

Rozdział 4

Komisja Zdrowotna

§ 8.1. W drodze zarządzenia Wójt, powołuje Komisje Zdrowotną w składzie:

- 1) trzech przedstawicieli organu prowadzącego, w tym jeden jako Przewodniczący Komisji;
- 2) po jednym dyrektorze lub wicedyrektorze szkół, dla których organem prowadzącym jest Gmina Dębica Kaszubska.

2. Komisja podejmuje decyzje w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów, przy udziale co najmniej połowy członków Komisji. W przypadku równej liczby głosów rozstrzygający jest głos Przewodniczącego Komisji.

3. Z posiedzenia Komisji sporządza się protokół, w którym odpowiednio dokumentuje się i uzasadnia się opinię oraz zawiera propozycję przyznania świadczenia w ramach pomocy zdrowotnej.

4. Jeżeli z wnioskiem o przyznanie pomocy zdrowotnej występuje członek Komisji, nie może on brać udziału w podejmowaniu opinii dotyczącej tego wniosku. W tym przypadku komisja podejmuje czynności w mniejszym składzie.

5. Członkowie Komisji zobligowani są do zachowania tajemnicy obrad i złożenia pisemnego oświadczenia o poufności informacji w tym przedmiocie oraz przestrzegania zapisów ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych. (załącznik nr 4 do niniejszego Regulaminu).

§ 9.1. Wójt podejmuje decyzję o przyznaniu oraz wysokości pomocy zdrowotnej lub odmowie na podstawie opinii Komisji Zdrowotnej.

2. O podjętej decyzji powiadamia się wnioskodawcę pisemnie.

§ 10. Wypłata świadczenia przyznanego nauczycielowi w ramach pomocy zdrowotnej dokonywana jest na konto bankowe wskazane przez wnioskodawcę.

Rozdział 5

Postanowienia końcowe

§ 11.1. Środki finansowe przeznaczone na pomoc zdrowotną dla nauczycieli niewykorzystane w danym roku kalendarzowym nie przechodzą na rok następny.

2. Zmiany treści regulaminu wymagają procedury przyjętej dla jego ustalania.

Wójt Gminy Dębica Kaszubska

ul. ks. Antoniego Kani 16a
76-248 Dębica Kaszubska

WNIOSEK

o przyznanie świadczenia z funduszu zdrowotnego nauczycieli

Dane nauczyciela, którego dotyczy wniosek:

1. Imię (imiona) i nazwisko:
2. Adres zamieszkania:
3. Telefon kontaktowy:
4. Status wnioskodawcy (pracujący, emeryt, rencista, przebywający na świadczeniu kompensacyjnym).
5. Szkoła, w której nauczyciel jest lub był zatrudniony:
6. Wymiar zatrudnienia

UZASADNIENIE WNIOSKU:

.....

.....

.....

.....

(Uzasadnienie powinno zawierać m.in. informacje dotyczące poniesionych przez nauczyciela kosztów korzystania z opieki zdrowotnej: specjalistycznych usług medycznych, zakupu lekarstw, badań i zabiegów, sprzętu medycznego, rehabilitacji zdrowotnej, korzystania z leczenia uzdrowiskowego lub pobytu w innym podmiocie medycznym.)

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że koszty przedstawione w dokumentach potwierdzających poniesione koszty leczenia nie były refundowane z innych źródeł.

Ze środków funduszu zdrowotnego korzystałam/em
(należy podać rok i wysokość uzyskanej pomocy zdrowotnej)

W przypadku przyznania pomocy zdrowotnej proszę o wpłatę środków na numer rachunku bankowego:

Nazwa banku:

.....
(data i czytelny podpis wnioskodawcy)

W załączeniu do wniosku przedkładam następujące dokumenty potwierdzające uprawnienia i potrzebę przyznania pomocy z funduszu zdrowotnego nauczycieli:

- 1) zaświadczenie potwierdzające fakt istnienia choroby i okres jej trwania, wystawione nie wcześniej niż 2 miesiące przed dniem złożenia wniosku lub inny dokument od lekarza specjalisty, potwierdzający leczenie związane z chorobą, leczenie specjalistyczne, konieczność stosowania sprzętu rehabilitacyjnego lub ortopedycznego, koniecznością zapewnienia choremu opieki;
- 2) imienne faktury lub rachunki potwierdzające poniesienie wydatków w okresie objętym wnioskiem, o którym mowa w § 6 ust. 1 pkt 1 lub pkt 2 Regulaminu;
- 3) oświadczenie o przeciętnych miesięcznych dochodach brutto przypadających na jednego członka rodziny ze wszystkich źródeł przychodu osiągniętych w okresie ostatnich trzech miesięcy poprzedzających złożenie wniosku stanowiącym załącznik nr 2 do Regulaminu;
- 4) inne dokumenty uzasadniające przyznanie pomocy zdrowotnej.

INFORMACJA DYREKTORA SZKOŁY:

(dot. § 6 ust. 6 lub 7 Regulaminu)

.....
(data i podpis dyrektora szkoły)

DECYZJA WÓJTA

Wniosek o przyznanie świadczenia z funduszu zdrowotnego nauczycieli rozpatrzono pozytywnie/negatywnie¹⁾.

Przyznaje pomoc zdrowotną w wysokości(słownie w zł:

Uzasadnienie odmowy przyznania świadczenia.

.....
(data i podpis wójta lub osoby upoważnionej)

¹⁾ niepotrzebne skreślić

INFORMACJA

o przetwarzaniu Twoich danych osobowych

Na podstawie art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (dalej: RODO) informuję że:

I. Administrator danych osobowych.

Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Wójt Gminy Dębica Kaszubska z siedzibą przy ulicy ks. Antoniego Kani 16a, 76-248 Dębica Kaszubska.

II. Inspektor Ochrony Danych.

Dane kontaktowe inspektora ochrony danych w Urzędzie Gminy Dębica Kaszubska: 76-248 Dębica Kaszubska, ul. ks. Antoniego Kani 16a, e-mail: iod@debnicakaszubska.eu; telefon: 693064318.

III. Cele i podstawy przetwarzania.

Przetwarzanie Pani/Pana danych osobowych odbywać się będzie w związku z przyznaniem lub odmową przyznania jednorazowego bezzwrotnego świadczenia pieniężnego z przeznaczeniem na pokrycie kosztów leczenia:

- a) w celu kontaktu z Panią/Panem w związku z rozpatrzeniem wniosku na podstawie Pani/Pana zgody (podstawa z art. 6 ust. 1 lit. a RODO);
- b) zgodnie z art. 72 – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984 z późn. zm.) oraz z art. 6 ust. 1 lit. c RODO.

IV. Odbiorcy danych.

Odbiorcą Pani/Pana danych będzie Urząd Gminy w Dębicy Kaszubskiej, który nie będzie udostępniał danych innym podmiotom gospodarczym i osobom fizycznym, chyba że obowiązek ich udostępnienia wynikać będzie z obowiązujących przepisów prawa.

V. Przekazywanie danych do państw trzecich lub organizacji międzynarodowych.

Pani/Pana dane nie będą przekazywane poza teren Polski / UE / Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

VI. Okres przechowywania danych.

Dokumenty będą przechowywane przez okres wymagany przepisami prawa oraz zgodnie z kategorią archiwizacji po ustaniu podstawowego celu przetwarzania.

VII. Twoje prawa.

Posiada Pani/Pan prawo dostępu do treści danych osobowych, prawo do ich sprostowania, usunięcia oraz prawo do ograniczenia ich przetwarzania. Ponadto ma Pani/Pan prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, prawo do ponoszenia danych oraz prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych.

VIII. Prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego.

Przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych osobowych, gdy uzna Pani/Pan, iż przetwarzanie danych osobowych Pani/Pana dotyczących narusza przepisy RODO.

IX. Pani/Pana dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany.

X. Pani/Pana dane nie będą podlegały profilowaniu.

XI. Informacja o wymogu/dobrowolności podania danych.

Podanie przez Panią/Pana danych jest wymagane ze względu na konieczność dopełnienia przepisów prawa oraz ze względu na możliwość kontaktu z Pani/Pana osobą w związku z przyznaniem lub odmową przyznania jednorazowego bezzwrotnego świadczenia pieniężnego z przeznaczeniem na pokrycie kosztów leczenia.

Niepodanie ww. danych może skutkować wykluczeniem przyznania lub odmową przyznania jednorazowego bezzwrotnego świadczenia pieniężnego z przeznaczeniem na pokrycie kosztów leczenia

Powyższe informacje przeczytałem (am) i zrozumiałem (am).

.....
(data i czytelny podpis)

OŚWIADCZENIE O DOCHODACH

Ja niżej podpisany/a oświadczam, że mój dochód brutto/dochód brutto mojej rodziny w przeliczeniu na jednego członka rodziny z ostatnich trzech miesięcy poprzedzających złożenie wniosku wyniósłzł, słownie w zł:

Liczba osób w rodzinie pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym wynosi osoby/osób.

Oświadczam, że średni miesięczny dochód brutto w przeliczeniu na jednego członka rodziny z ostatnich trzech miesięcy poprzedzających złożenie wniosku wynosi zł*

* wysokość dochodów ze wszystkich źródeł przychodu, podlegających lub niepodlegających opodatkowaniu (do dochodu wlicza się: wszystkie zasiłki, w tym zasiłek rodzinny i pielęgnacyjny, zasiłki z opieki społecznej, dochód z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego, działalności gospodarczej oraz inne wynikające ze stosunku pracy, umowy zlecenia, umowy o dzieło), uzyskanych w ciągu ostatnich 3 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o pomoc zdrowotną.

Jednocześnie zobowiązuje się niezwłocznie powiadomić organ przyznający pomoc zdrowotną o ustaniu przyczyn, które stanowiły podstawę przyznania tej pomocy.

.....
(data i czytelny podpis)

REJESTR

wniosek o przyznanie świadczenia z fundusz zdrowotnego nauczycieli

Lp.	Nazwisko i imię nauczyciela	Miejsce zatrudnienia wskazanie: czynny zawodowo/emeryt/rencista	Rodzaj świadczenia	Przyznana kwota świadczenia	Data przyznania świadczenia	Uwagi
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						

.....
(imię i nazwisko członka komisji)

.....
(przedstawiciel)

OŚWIADCZENIE

przewodniczącego/członka Komisji Zdrowotnej

Niniejszym oświadczam, iż wszelkie dane osobowe przetwarzane na posiedzeniu Komisji Zdrowotnej w dniu są danymi poufnymi i udostępnianie ich osobom nieupoważnionym jest zakazane – w szczególności w zakresie sytuacji rodzinnej, materialnej, zdrowotnej i życiowej, a także innych kwestii dotyczących osób uprawnionych, zwracających się o pomoc ze środków finansowych przeznaczonych na pomoc zdrowotną dla nauczycieli. Udostępnianie danych osobowych osobom nieupoważnionym lub przetwarzanie ich w sposób niedopuszczalny podlega karze określonej w art. 107 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U z 2019 r., poz. 1781).

.....
(data i podpis przewodniczącego/członka Komisji)

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 72 ust. 1 w związku z art. 91d pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984 z późn. zm.) – Rada Gminy przeznacza corocznie w budżetach odpowiednie środki finansowe z przeznaczeniem na pomoc zdrowotną dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej oraz określa rodzaje świadczeń przyznawanych w ramach tej pomocy oraz warunki i sposób ich przyznawania.

Rada gminy określa środki finansowe z przeznaczeniem na pomoc zdrowotną dla nauczycieli szkół dla których organem prowadzącym jest Gmina Dębica Kaszubska na dany rok budżetowy w uchwale budżetowej.

W regulaminie przyznawania pomocy zdrowotnej dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Dębica Kaszubska określa się:

- 1) rodzaje świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej;
- 2) warunki przyznawania świadczeń w ramach pomocy zdrowotnej;
- 3) sposób przyznawania świadczeń w ramach pomocy zdrowotnej, w tym zadania Komisji Zdrowotnej.

Traci moc uchwała nr V/25/07 Rady Gminy Dębica Kaszubska z dnia 13 marca 2007 roku w sprawie określenia rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli szkół, dla których Gmina Dębica Kaszubska jest organem prowadzącym oraz warunków i sposobu ich przyznawania.

Skutkiem finansowym będzie pokrycie kosztów leczenia nauczycieli do wysokości zaplanowanych środków na pomoc zdrowotną dla nauczycieli w budżecie gminy w danym roku budżetowym. W 2023 r. środki na pomoc zdrowotną dla nauczycieli wyodrębniono wysokości 20 293,00 zł.

Wobec powyższego, podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne oraz konieczne.